

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:		Felelős szerkesztő:	Kiadó laptulajdonos:	Egyesszám ára 4 fillér.
Helyben: Negyedévre . . .	3 korona.	Rudnyánszky Gyula	László József.	Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Egészévre	12 "			Debrecen, Csapó-utca. Telefon 275.
Vidékire Negyedévre . . .	5 "			
Egészévre	20 "			

Uj választások.

Valósággal mámoros lelkesedés volt a fogadtatása annak a beszédnek, melyet Tisza István gróf miniszterelnök a szabadelvű pártkör esütörtök esti értekezletén előadott. A mikor a kormányelnök kijelentette, hogy minden körülmények között a nemzet ítéletére appellál, percekig megszakitotta szavait a taps és éljenzés.

A többség e magatartásának lélektani okait vajmi könnyű megtalálni. A szabadelvű párt valósággal rajong Tisza Istvánért; a párt megtalálta a szívét, amikor megtalálta ezt a vezért. Milyen végtelenül jól eshetett éppen ezért az uraknak most már feltétlen bizonyossággal tudni azt, hogy Tisza István gróf nagyfentosságú felhatalmazásokkal rendelkezik! Az ellenzék hirdette, szájról-szájra adta, a saját bátorítására terjesztette, hogy Tisza gróf indemnitás nélkül, ex-lexben nem appellálhat a nemzetre, mert erre egyetlen elődje sem kapta meg a felség felhatalmazását s nem fogja megkapni a jelenlegi kormányelnök sem. Az uraknak jól esett ez a tudat, mert a választók elé lépni a szájhősöknek egy csepp kedvük nincs.

De a szabadelvű pártban a felhatalmazásnak ez a hiányossága aggodalmakat keltet volna. Tisza István grófnak birtokában kellett lennie a végső felhatalmazásnak már csak azért is, nehogy handabandázásnak, üres fenyegetésnek tűnjék ez a többször tett kijelentése, hogy legvégső esetben a nemzetre appellál. Egyéniségének, politikai karakterének leszállítása lett volna, ha Tisza gróf, a mint különben ez képtelenség is lett volna feltételezni, felhatalmazás nélkül tartalom nélküli fenyegetéssel operál.

Igy hát a küzdelem sikere miatt egyrészt, Tisza gróf pozíciója és integritása miatt másrészt, örvendtek a pártban az új szózatnak. És végezetül elégtétellel vették a bejelentést egy harmadik okból is. Ez az ok pedig az, hogy az új választásokat Tisza István gróf fogja intézni. Értsük meg a helyzetet. A szabadelvű párt igen nagy mértékben angazsálta magát Tisza István gróf mellett. Lelkesen, hévvel követte őt a leggyilkosabb csatába. Tisza gróf ismeri most már embereinek fajsúlyát. Tudja,

ki minő katonája; ki mit tett kockára. Nem kell-e, hogy megnyugtató hatással legyen e pártra, ha a választások alatt a kormányelnöki székben olyan férfiut tudnak, a ki a parlamenti csatában is élükön állott. Ugyanazt a politikát, de ugyanazt a taktikát is hirdethetik a képviselő urak a választók előtt, a melyet hirdettek a parlamentben, a melyért harcoltak a tanácskozóteremben. A mai helyzetben új vezér, új taktikát jelentene feltétlen bizonyossággal. A szabadelvű párt tagjai részére pedig egy ilyen alakulás módfelett nehezé tenné a szituációt.

Ime ezek miatt a szempontok miatt örvendetes mindenképen a Tisza gróf legutolsó bejelentése.

Végezetül még egyet: a választásoknál még mindig nem tartunk!

Politikai hírek.

A király a helyzetről. Bécsben elterjedt hírek szerint a királyra a legutóbbi parlamenti események nagyon rossz hatást tettek. Különösen az arisztokrata politikusok viselkedése bántja a királyt. Neheztelésének legutóbb egy nála járt államférfiu előtt kifejezést is adott.

— Példátlan dolog — mondta a király — ami Magyarországon történik. Épen ott nem tartottam soha lehetségesnek, hogy a titkos tanácsosaim öregségemre ilyen bosszúságot szerezzenek nekem.

A király különösen Bánffy viselkedését ítélte el.

Tisza a királynál. Tisza István miniszterelnök tegnap délelőtt gyalog ment a magyar miniszteriumból a királyi kihallgatásra, honnan jókedvűen érkezett vissza. A miniszterelnök a reá várakozó hirlapírók előtt kijelentette, hogy a Házat január első napjaiban feloszlatják. Egy hirlapíró ama kérdésére, hogy addig tovább fog-e ülésezni a Ház, a miniszterelnök azt válaszolta: Minek? Hogy továbbra is botrányok színhelye legyen? Azt hiszem, hogy már nagyon elég volt. Bécsi beavatott körökben tudják, hogy Tisza állása rendkívül szilárd és érthetetlennek tartják Andrassy Gyula gróf állásfoglalását. A király kegyesen fogadta Tiszát, ki a felség teljes bizalmát bírja.

A képviselőház feloszlatása. Bécsi értesülés szerint a képviselőház feloszlatásának határnapja azért nincs még pontosan megállapítva, mert a király személyesen, trónbeszéddel fogja az országgyűlést berekeszteni. A miniszterelnök kijelentette, hogy nem akar Bánffy-féle választásokat csinálni, mert habár nagy érdeke a siker, de neki csupán erkölcsi sikerre van szüksége. Az új választások előreláthatólag január 26. és február 5. között fognak lezajlani az egész országban. Február hónap közepén ül össze az új képviselőház.

Belépés a szabadelvű-pártba. Széchenyi Péter gróf értesülésünk szerint szerint belépett az országgyűlési szabadelvű pártkörbe.

A miniszterelnök üdvözlése. Tisza István gróf miniszterelnökhöz ujabban ismét csapat számra érkeznek az üdvözlő táviratok és feliratok. Tegnap a következő helyekről üdvözlötték a miniszterelnököt: Selmec, Béalánya, Siklós, Póka, Rimaszombat, Nagy-harsány, Kiskapus, Pápa, Székelyudvarhely, Nagy-Geesely, Kolozsvár kereskedői és iparosai, Nagykanizsa polgársága, Zsitvaujfalú község, Komárom törvényhatósága.

A miniszterelnök Bécsben.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, december 17.

Gróf Tisza István miniszterelnök a reggeli személyvonaton ideérkezett. Egyenesen a Magyar Házba hajtatott, a hol átöltözött.

Félóra mulva Khuen Héderváry Károly érkezett oda, a kivel a miniszterelnök hosszasan tanácskozott.

A Magyar Ház környéke rendkívül eleven. A Bécsben élő magyarok csoportosulnak előtte s lesik az eseményeket. Minden külső jelből következtetnek, hogy mi történik bent.

A külügyminiszterium egy igen magas állami hivatalnok, aki magyar ember, kilenc óra tájban jött ide. Az előkelő tisztviselő — akinek módjában van a kulisszák mögé pillantani — a következőket volt szíves tudósítónknak mondani:

— Bátran állithatom, hogy otthon tulajdosan fekete szemüvegen keresztül nézik a személyeket. Azt hiszik, azért, mert néhány széket eltörtek, hát már az alkotmány épülete is recseg. Szó nincs róla. Annak, aki az orrahegyénél kissé tovább lát, moso-

Rendkívüli olcsón

lehet alkalmas Karácsonyi ajándékokat vásárolni a

SCHWARTZ-FÉLE

Pipa metsző es tenykepező cikkek üzletében

a Városházával szemben.

lyognia kell azokon a híreszteléseken, amelyek dörögve mondják, hogy az alkotmány veszedelemben forog. Mondhatom, talán soha még jobb biztonságban nem volt, mint most. Ő felsége alkotmányos érzületét ismeri mindenki; hangsúlyozni, hogy a fejedelem nem tűrné az alkotmány megérintését, igazán fölösleges. A másik férfi, a kiből a magyar alkotmány erős oszlopra talál, gróf Tisza István. Ugyszólván gyermekkorától fogva ismerem s így bátran állithatom, hogy ez az ember inkább vérpadra menne, semhogy az alkotmányra kezét emelni engedne!

— De a közvélemény!

— A közvélemény alaposan téved. Néhány rakoncátlan ember megfélemezése nem jelentheti az alkotmány rombadőlését.

— Hogy képzeli méltóságod a kivezető utat?

— Nem vagyok annyira jártas a magyar politika apró-cseprő dolgaiban, hogy erre válaszolhassak. Hanem azért mondhatok önnek valamit. A kibontakozást minden körülmények között Tisza István fogja lebonyolítani. Szinte határtalan ő felsége bizalma irányában. S ez nagyon természetes is. Emlékezzék vissza, mi történt márciusban! Ezt ő felsége sohasem fogja elfelejteni; vagy husz államférfiu járt nála s mindegyik azt mondta: nem tud kivezető utat! S Tisza úgy, a hogy rendbe hozta a dolgokat.

— Mégis mi lesz?

— Nem tudom — megvallom őszintén. Annyit tudok, hogy Tisza marad s választani fog. Ha kell kétszer, háromszor fog választani, mindaddig, amíg a házbontó elemeket ki nem rostálta. Különben, ez a kisebbik baj, amelylyel könnyebben lehet végezni. Az igazi nehézségek a kereskedelmi szerződések dolgába állottak be; ha ezek nem lennének, Tisza munkája gyerekjáték lenne.

— Mit gondol, nagyméltóságod, meddig mehet el a miniszterelnök?

— Meddig? . . . Ugy-e bár, ön ezalatt szuronyt, katonaságot ért? No, hát az én vélekedésem szerint ez közönséges taktikai kérdés. Rendnek muszáj lenni — ezt vallja ő felsége is. Hogy miképp állítják helyre a rendet — ez formai dolog. A milyen mód legalkalmasabb lesz a legalkalmasabb pillanatban, azt fogja kiválasztani Tisza. Gyerekeszéd — mintha erre vagy arra fölhatalmazásra lenne szüksége.

— Hát akkor mit keres ma itt Tisza?

— Jelentést tesz ő felségének a folyó ügyekről.

Ebben a pillanatban csukott fogot robbogott ki a palotából. Tisza ült benne; télikabátjának gallérja föl volt tűrve. A miniszterelnök a királyhoz hajtatott.

Tisza még ma délután Budapestre utazik.

*

Bécsből táviratozzák a Budapesti Tudósító-nak: Tisza István gróf miniszterelnököt a ki ma reggel ide érkezett, ő felsége ma délelőtt 9 órakor külön kihallgatáson fogadta. A miniszterelnök jelentést tett a királynak a magyarországi parlamenti helyzetről és a legközelebbi foganatba veendő rendszabályokról.

A képviselőház feloszlata valószínűleg január első napjaiban, 4-én vagy 5-én fog bekövetkezni. Addig elnapolás van tervben véve, mert további ülés az a mai viszonyok közt céltalan volna.

Az egy óra hosszát tartó kihallgatás után a miniszterelnök a külügyi hivatalba ment, a hol Goluhovski gróf közös külügyminiszterrel értekezett, alkalmasint a német kereskedelmi szerződésről.

Ma délután 3 órakor Tisza István gróf miniszterelnök Budapestre utazik.

*

A Magyar Távirati Irodá-nak jelentik Bécsből: Gróf Khuen Héderváry ő felsége személye körüli miniszter tegnap este 9 órakor, gróf Tisza István miniszterelnök pedig ma reggel Bécsbe érkezett. A miniszterelnök a vasutról a magyar házba hajtatott, ahonnan már reggel 9 órakor átment a szomszéd Burgba. Ő felsége gróf Tisza István miniszterelnököt 9 órakor fogadta magánkihallgatáson. A kormányelnök egy órán át időzött a király dolgozószobájában; jelentést tett ő felségének a magyar parlamenti és politikai helyzetről. A mai kihallgatás eredményképpen a magyar képviselőház ebben az esztendőben hétfőn tartja utolsó ülését és ezután legközelebb január hó elején ül össze. Január hó 4-ik vagy 5-ik napján az országgyűlést ő felsége fel fogja oszlatni és haladéktalanul ki fogják irni az általános képviselőválasztásokat.

Egyház és iskola.

Karácsonyi legátusok. Az elektio eredményét a nagyobb legációk követeinek a névsorát az alábbiakban közöljük a városnevek betűrendje szerint s egyben jó szuccesszust kívánunk a legátus uraknak. Balmazújváros: Váczy Ferenc 2 th. Bártánd: Lovász Béla 3 th. B.-Ujfalu: Miszti Mihály 3 th. B.-Diószeg: Dózsa Jenő 3 th. Csökmő: Karla Ödön 3 th. Debrecen: Kövér Árpád senior, Kiss Károly esk. felügyelő, Varga Jenő 4 th., Szabó Zoltán 4 th. Derecske: Könyves János 4 th., Fűzes-Gyarmat: Székely Ödön 3 th. Gyoma: Tükács László 3 th. H.-Böszörmény: Jánossy Sándor 3 th., Laczak Dezső 4 th. H.-Hadház: Kovács József 3 th. H.-Nánás: Benkő Viktor 3 th., H.-Szoboszló: Adorján István 4 th. Hódmezővásárhely: Papp Imre 2 th., G. Szabó Gábor 3 th., Szabó Béla 4 th. Kaba: Szele Miklós 2 th. Karcag: Papp László esk. felügyelő. Kisujszállás: Baróthy István 3 th. Komádi: Létai Pál Menyhért 3 th., Kun-Hegyes: Varga Béla 4 th., Kunmadaras: Jóljárt István 3 th. Margitta: Tükács Dezső 2 th. Mezőtúr: Maresa Imre 2 th. Mikepércs: Pataky László 3 th. Monostor-Pályi: Fodor Béla 3 th., Nagy-Kálló: Bakos Sándor 2 th. N.-Léta: Peley József 3 th. Nagy-Szalonta: Makay Kálmán 3 th. N.-Szöllős: Szarka Boldizsár 3 th. Okány: Bálint István 4 th. Ócsöd: Gilice Sándor 3 th. Sámson: Meleg Gyula 3 th. Sarkad: Almássy Lajos 3 th. Sáránd: Szabó Géza 2 th. Szeghalom: Gyökössi József 2 th. Szentés: Kozlovári Mihály esk. felügyelő. Székelyhid: Bertalan Imre 2 th., Szovát: Padrah Kálmán 2 th. Tépe: Bán István 2 th. Tiszadob: Mikó Imre 1 th. Tisza-Földvár: Szabó Béla 2 th. Tisza-Füred: Sillye Gábor 3 th. Tisza-Lők: Csépe István 4 th. Török-Sz.-Miklós: Nagy Barnabás 2 th. Turkeve: Harsányi László 2 th. Ugra: Simon Gyula 3 th. Vértes: Csokonay József 1 th. Vésztő: Papp Antal 2 th.

A tárlatokról.

Most, hogy a képiállítást ünnepélyesen és hivatalosan bezárták, magáról a tárlatról irni annyival is inkább felesleges munka lenne, mert az heteken keresztül nyitva állott úgy a nagyközönség, mint a kritika számára s így méltán kiérdemelte magának azt a jogot, hogy a régi latin közmondás

rá is alkalmaztathassék, s róla inkább semmi mint rossz irassék.

A sok szenvedő alakzattól egy pozitív tartalmu tény mindenestre kihámozható, s ennek szinte parancsszerű következményeit levonva, kénytelenek vagyunk magunkat szenvedőleg állapotba helyezni s a kritikának kihagyott fegyverét letenni. Ennyi önmegtágadás azonban nem maradhat következmények nélkül már azon fizikai alapelnél fogva sem, mely szerint a hatás mindig ellenhatást idéz elő. S ha ennek a törvénynek a természet és a teremtett mindenség minden paránya és óriása egyaránt hódol, mért szegülne ellen annak épen egy kritikus? Akik tudják, illetve érzik azt, hogy mennyire gyarlók vagyunk mi emberek egyenként és összesen egyaránt, s milyen elenyészően csekély a mi hatalmunk és erőnk a természet törvényeivel és erőivel szemben, azok bizonyára nem fognak csodálkozni azon, hogy nem mertünk, nem birtunk dacolni a felsőbb hatalmakkal.

Viszont azok, akik jól tudják, hogy az ellenhatás mindig ellenirányu, (ugyan ki merné ezt kétségbe vonni?) nem fognak elítélni minket azért, hogy munkánk szintén ellenirányu lesz, s dacára annak, hogy a képiállításról az elragadtatás és a méltánylás hangján szándékoztunk volt irni, most, midőn a természeti törvény vaskövetkeztességének sulya alatt görnyedezünk, a tárlatok ellen fogunk irni.

Mit is értünk tárlat alatt? Azt ugyan nehéz lenne megmondani, mert ezen a téren nagyon eltérők lehetnek a nézetek. Véleményünk szerint a tárlat egy árucarnok, a hol a képzőművészet remekei a legelőnyösebb állásban illetve függésben mutogatva határozott árak mellett lesznek elárulitva. (melyekből esetleg engednek is). A tárlat egy szép kirakat, mely nap és Auer fényénél egyaránt gyönyörködte a közönséget, s ahol minden darabon rajta van az üzlet szoliditását jelző táblácska: prix fix, szabott ár. A tárlat szóval olyan hely, ahol művészetért aranyakat, nagy bankókért pedig kisebb nagyobb darab művészetet lehet cserébe kapni. Mivel pedig a nemzetgazdászok határozottan állítják, hogy eserekereskedésnél a felek becsapódása, az eladó hamiskodása, a vevő pralpotenskedése egyaránt ki van zárva, el kellene ismernünk azt, hogy a tárlat nagyszerű intézmény, mely nemcsak hogy fejlesztendő, de sőt terjesztendő is mindenütt, ahova áldásos munkájával még el nem érhetett. — Nem tudom, hányan osztják következtetéseink eredményét, de ha mindenki helyesnek és igaznak találja is azt, mi magunk nem s most is, mint annyiszor a hosszú élet alatt, ellentmondunk önömagunknak.

A tárlatok nemhogy hasznára, de kárára vannak a művészetnek, főleg két okból. — Elsőben is, mert a tárlat a közönség számára készül. Ahol a közönség megjelen az követeli, hogy tetszésére legyen minden, mert különben nem megy el. Aki másnak a tetszését keresi, az nem követheti saját magát s előbb-utóbb, de úgy jár, mint az egyszeri ember a kamaránál. Aki pedig nem a saját lelke szerint tesz valamit, az sohasem lesz eredeti, egyéni, enélkül pedig a művészkedés minden egyéb, de nem lehet művészet. Az a festő, szobrász, költő, avagy zenész, aki azért dolgozik, hogy műve tetszen a közönségnek s az azt meg vegye, sohasem fogja a művészet magasztos hivatását megérteni, legyen bár világhírű festő, szobrász, költő avagy zenész.

Mert a művészet célja örök s a művész a teremtés munkájában osztozik, a közönség izlése pedig ingatag, miként a nád s pénzéért, kegyéért zsarnokabb a Fáraóknál. Ez lenne az egyik ok.

A másik ok mélyebben fekvő, magából a művészet lényegéből kiinduló. Örök isteni törvény, a haladás. S ha a haladás vezére, az ész, fegyvere a tudomány, úgy fáklája, irányítója bizonyonnan a művészet. A művészetnek tehát a jövőt kell mutatni s legnevezetesebb feladata megvilágítani a haladás tört útját, melyen az emberiség botorkálva bár, de céltudatosan s mindig előre halad.

Ha valakinek világitani akarok, bizonyára nem a háta megé megyek a lámpással, hanem előtte járok.

A művészeté tehát a vezető szerep, neki elől kell járnia! A tárlatokon azonban nem ezeket látjuk.

A divat szolgálatába szegődött művészet zsarnoka után kullog s a kézügyesség raffinált fogásainak elsajátításában, újabb és szemkápráztatóbb színhatások előállításában meríti ki erejét.

Mert, hogy a mai kor művészete a jövő kor képét mutatná, azt legfeljebb pessimista hiheti el. Nem lehet, hogy az emberiség jövője olyan sivár, olyan rideg, lélek és gondolatszegény lesz, amilyennek azt a mai kor művészete mutatja. Nem és százszor nem, mert korunk művészei nem a jövőt, de tegnapunk képét adják, azt se egészen hüien, mert akkor még csak nem is tetszene. Már pedig, hogy a mai művészek divatosak, azt minden szónál szebben igazolja az a tény, hogy a világnak épen nem közepén fekvő Debrecenben is százan és százan látogatták az ujságok szerint a képtárlatot. Ami pedig nem tetszik a közönségnek, azt nem is nézi meg.

Mert be kell vallanuk, hogy egyéneként is, de összeségünkben módfelett önzők vagyunk mi emberek, akik a legszentebb eszméket, a legnemesebb ideálokat is megvásároljuk, ha csak lehet, s lerántva azokat magas polcukról, ahol senkit sem szeretünk látni, magunkon kívül, megalázzuk őket és bekenjük hamarosan az élet sarával, hogy hasonlatosak legyenek hozzánk. De hasztalan olvasztod össze az aranyat a legdurvább anyagokkal, ha elérkezik a tisztulás napja s a tisztító láng megolvasztja a keveréket, külön fog válni az arany s újra csillogni, ragyogni fog szűz tisztaságában s újra imádság tárgyja lesz.

Vajjon mikor jön el a tisztulás ideje. Az a nagy forradalom, mely felszabadítandja a művészetet bilincseitől, hogy magasan felszárnyalva helyét Isten trónusa mellett ismét elfoglalhassa! Mikor jövend el a megváltó, hogy lánglelkével lángborítsa az egész világot s elégesse az önzésnek, a haszonlesésnek, a kislelkűségnek, a bűnös meghunyászkodásnak kötelekeit, melyek a művészet istenasszonyát fogva tartják! Talán nemsokára. Akkor a salak különválna az aranytól s a művészek a természet könyvében olvasva újra fáklavivói lesznek a haladásnak. Az apostolokat pedig nem 10 százalékos kasszalevonással fogjuk honorálni, hanem lélekben megújodni, vezekelni és megtisztulni járulunk műveik elé, melyek a hallhatatlanság templomában lesznek kiállítva s látókra lelkeinkben érezendjük a Teremtőt, az örök Istent!

Siculus.

Napi hírek.

— **Istenitisztelek.** A Nagy- és a Kisteplomban a negyedik adventi vasárnapon urvacsoaraosztás lesz. Nagytemplomban prédikál Jánosi Zoltán lelkész, agendázik Nagy Vilmos tanítóképzőbeli tanár. Kisteplomban prédikál Biró Ferenc segédlelkész, agendázik Dicsőfi József lelkész. Kosuth-utcai templomban istenitiszteleket tart Szele György ev. lelkész. Ispotály-templomban Könyves Tóth Kálmán lelkész. Csapó-kertben Kovács Lajos népiskolai felügyelő. Homokkertben egy hittanhallgató. — Az ágost. hitv. ev. templomban vasárnap d. e. 10 órákor az istenitiszteleket Hudák János segédlelkész végzi. Advent IV. vasárnapján a róm. kath. templomban az istenitisztelek sorrendje: Reggel hat órákor Róráté, tartja Dr. Wolafka Nándor v. püspök, prépost-plébános oltárbeszéddel. 7 órákor miséznek Nyári Ignác. 8 órákor egyik kegyesrendi tanár a főgymn. ifjuság részére. 9 órákor nagymise, végzi Szabó István, utána Nyári Ignác prédikál. Háromnegyed 11 órákor a Svetits-zárda és az elemiskolák növendékei jönnek szentmisére, melyet Molnár K. Dezső

h. igazgató mond. Fél 12 órákor miséznek Mellan István. Délután fél 3 órákor Dr. Wolafka Nándor v. püspök, prépost-plébános keresztény tanítást tart. 8 órákor lytánia utána Rózsafüzér, 5 órákor Szt.-József társulatának hónapos ájtatosságát végzi Mellan István, sz. beszéd, lytánia. Istenitisztelek a gör. kath. kápolnában ma a „Szeplőtlen Fogantatás“ ünnepén: 6 órákor reggeli istenitisztelek kenyéradással; délelőtt 9 órákor sz. mise, utána miroválás; délután fél 3 órákor kereszténytanítás; 3 órákor v. csernye; 4 órákor rózsafüzér ájtatosság. Ugyanez az istenitisztelek sorrendje holnap a Szt.-Miklós ünnepén is.

— **A nagy kölcsön a miniszter előtt.** A legutóbbi városi közgyűlés tárgyalta a belügyminiszter leiratát, a nagy kölcsön felvétele ügyében. A miniszter ugyanis arra hívta fel a törvényhatóságot, nyilatkozzék határozottan, hogy 50 vagy 65 évi törlesztésre öhajtsa-e a 16 milliós kölcsönt felvenni. A közgyűlés megadta ez ügyben a választ és a tanács a közgyűlés határozatát, miután felelkezés nem érkezett, felterjeszti a miniszterhez. A miniszter ezek ezután bizonyára jóváhagyja a kölcsönt és semmi sem fog többé akadályba lenni annak, hogy a megvalósításra váró szükségletek ki-elégítést nyerjenek.

— **Japán nyári ünnepély.** Tegnap este a Bika nagyterme hasonlított egy tündérmesébe illő elvarázsolt kastélyhoz. Festői csoportok nyüzsögtek a teremben. Keleti toalettekben bájos asszonyok és leányok áldoztak Terpsikore istenasszonynak. A terem közepén állott az arany hid, vagy mondjuk a sóhajok hidja, mert biz'Isten nagyon sok sóhaj szállt oda, amikor keresztül vonult rajta a szép Gésák csoportja. A sarkok egy-egy japáni teaházat ábrázoltak teraszokkal, melyekről a szebbnél-szebb mosolygó gésák kínálták mindazt, mi szem és szájnak ingere. Az izraelita nőegylet a tegnapi estélyével betetőzte estélyei jó hírnevét, melyen Debrecen városának krémjét láttuk. A megjelentek közül: Domahidy Elemér főispán, Kovács József kir. tan. polgármester, Vese Imre főjegyző, Bernát Elemér táblai elnök, Nagy Ernő helyőrségi parancsnok, gróf Dégenfeld József, Gajzágó Béla táblai tanácselnök nevét sikerült feljegyeznünk.

Az estély fényesen sikerült és reggelig járta a fiatalság a táncot Rác Károly zenekara által szolgáltatott zene hangjai mellett. A megjelent hölgyek névsorát nem közölte velünk a rendezőség s így azt nem tehetjük közzé.

— **A város és a képtárlat.** A város házában rendezett képtárlatot ma zárják be. A város, hogy a művészet iránti pártolásának is eleget tegyen, egy képet akart vásárolni. Ez ügyben ma d. e. érkeztet tartottak a tanács tagjai, de a főszámvéző felvilágosításai után lemondtak a képvásárlásról, mert nincs rá pénz. Így tehát a város nem vesz képet, ehelyett azonban a tanács több tagja vásárolt képeket.

— **A képkiallítás bezárása.** Tegnap napon a Műpártoló Egyesület bezárta a képkiallítását, mely bizony az idén nem sikerült. A közönség nem tanusított olyan érdeklődést, a képzőművészet iránt, mit az megérdemelt volna. Az utolsó napon kisorsolásra került a tagok között hat kép, melyet a bevételből vett az egyesület tagjai számára. A szerencsés nyertesek ezek: Török Gábor (Bosznai tájkép) Török Gáborné (Bruck Miksa tájkép) Lestyán Adorján (Knopp Imre tájkép) Csikos Antika (Nyilassy Sándor képe), Peszka Ernő (Bakos Tibor képe), Mihalevich István (Poll Hugó képe). Ezután a sikertelen kiállítás után valószínűleg néhány évre bezárult a város háza nagyterme a képkiallítások előtt.

— **Szávay Gyula munkái,** mint az előfizetési felhívás ígérte, ez évi karácsonyra

jelennek meg. a Csokonai-nyomda most végzi az utolsó ıvek nyomását. Minthogy a kötetek szétküldése e héten megtörténik, szerző felhívja az ivtartókat, hogy ıveiket sziveskedjenek beszołgáltatni, akár a Csokonai-nyomdához, akár a szerzőhöz magához. Szávay Gyulának ez alkalommal is két kötete jelenik meg, az egyik „Vitézi ének és társai“ debreceni szerzésü új költeményeit, a másik „Csokonai köszöntése és más beszédek“ cím alatt prózai munkáiból ad ki egy könyvet. Egy-egy könyv ára 2 korona.

— **Szenzációs külön kiadás!** Tegnap délután rémes kacsával kürtölte tele a Debreceni Ujság ezer torku rikkancsai által a várost. A kormány lemondott! Tisza megbukott! A király elfogadta a lemondását! stb. stb. Az egész lap tele volt a legszemszédettebb hazugságokkal, melyekkel a jóhiszemü közönséget félre vezették. E botlásért nem okoljuk egyedül a laptársunkat, mert tudjuk, hogy egy ujság gyakran ki van téve felületeseknek. Azonban lelkiismeretlenül járt el laptársunk akkor, mikor szelnek ereszt egy hirt, anélkül, hogy annak valódiságáról meggyőződést szerzett volna.

— **Meglötte az anyósát.** Sok házi perpatvart okozott Szabó Zsófia, a veje és leánya között. Papp László hajdu-hadházi gazdálkodó feleségül vette Szabó Zsófia, Jéli nevü leányát s amióta együtt vannak napi-nyire van náluk a veszekedés — az anyós miajt. Tegnap is összeveszték a fiatalok úgy, hogy Pappné hazament az anyjához. A férj bánatában egész nap ivott és este elment anyósa lakására, hogy hazahívja feleségét. A kapatos ember ép szemközt találkozott az anyósával, a ki újra veszekedni kezdett vele. Papp erre dühében kirántotta a revolverét, az anyós elszaladt, veje utána lött és fejbe találta. Tettétől megborzadva persze kijózanodott és maga jelentkezett a csendőrségen, a hol letartóztatták és rögtön beszállították a debreceni ügyészség fogházába. Szücs Zsófia pedig a halállal vívódik.

— **József főherceg reggelije.** Orsován történt a mikor a Vaskapu-csatornát megnyitották.

Az ünnepségekre Oszanich szállítótulajdonos nagy előkészületeket tett, roppant költségekbe verte magát, mert úgy volt megállapítva, hogy több fejedelmi vendég nála fog megszállni. Történt azonban hogy a rossz idő miatt — esunya eső esett akkor este, mikor a fejedelmi vendégek megérkeztek, — több királyi herceg a vasuti kocsiban töltötte az éjszakát s egyedül József főherceg szállt meg Libitsével és udvarmesterével az Oszanich-szállóban.

Oszanichnak persze az ily módon származott deficit nem tetszett s hogy legalábbnémi kárpótlásra tegyen szert, a főherceg két tojásból és teából álló vacsorájáért 25 forintot számított fel.

Kéri az udvarmester a számlát.

— Micsoda? két tojásért huszonöt forintot számít ön? Hát olyan kevés tojás van Orsován, hogy két tojás körülbelül 20 forintba kerül.

— Tojás elég van, méltóságos ur, — felelte Oszanich, de főherceg, az kevés!

— **Féltékeny férj.** Bányai Gyuláné Nyugoti sor 48. szám alatt lakó fodrásznő egy hónapja külön válva él férjétől, aki azóta folytonosan üldözi. Reggelenkint, amikor foglalkozása után lát, férje mindig nyomon kíséri, meggátolja kenyér keresetében és nem egyszer parázs botrányt csapott. Tegnap is így történt, de Bányai már egy lépéssel tovább ment. Ugyanis nem elégedett meg asszonya szidalmazásával, hanem alaposan el is verte. Bányainé feljelentésére a rendőrségen megindították a férj ellen az eljárást.

— **Lopott szalonna.** Tegnap este Tóth Mihály napszámos Pesti-utcai lakásába beállított egy 18–20 éves, iparos kinézésü fiatal ember és Tóthnak hat nagy rud fehér szalonnát kínált megvételre 3 koronáért. A napszámosnak feltűnt a szalonna olesósága és azzal az ürügygyel, hogy a szomszédba megy pénzért, elment rendőrért. Mire azonban a rendőrrrel visszajött, a fiu a szalonna hatrahagyásával eltűnt. A szalonna tulajdonosát is, tolvaját is keresik.

— **Szabadka az ország első városa.** 1905. év január 1-től, Sándor község bekebelezése által Szabadka lesz az ország első városa — területre nézve. Az ország legnagyobb kiterjedésű városa eddig Debrecen volt 166.572 kat. hold területtel, míg Szabadkának csak 166.072 holdnyi határa volt. Szabadkához 1905. január 1-én csatoltatik még 3114 kat. hold. Sándor területe s így Szabadka egész kiterjedésében 169.191 kat. holddal tulszárnyalja Debrecen. Sándor átcsatolásával Szabadka lakóinak száma több mint másfélezerrel szaporodik is.

— **Megégett napszámos.** Tegnap este a Hadházi-utca 3. számú háznál egy napszámos megégett. Sipos Mihály tegnap este munkából tért haza. A szobában lámpát gyújtott és az égő lámpát valahogy a földre döntötte. A lámpa eltört és a szétömlött petroleum azonnal lágra lobbant Sipos az ágyból kirántott egy dunyhát s azzal takarta le az égő petroleumot azonban a dunyha is tüzet fogott. Ekkor lépet a lakásba Sipos felesége, ki a borzalmas látványtól megrémülve az utcára rohant segítségért. Mere a szomszédok a lakásba értek, Sipos már halott volt. Az égő toll füstje fojtotta meg, azonkívül több helyen meg is égett. Az esetről értesítették a rendőrséget honnan Balkányi Emil dr. orvos és Nagy Imre biztos mentek a helyszínre. Sipos holttestét kiszállították a kórházba. A vizsgálat folyik.

— **Eljegyzések.** A debreceni állami anyakönyvvezető hivatalban az elmúlt héten a következő 27 pár jelentkezett kihirdetés végett: Kálmán Lajos—Ungvári Julianna, Molnár Antal—Végh Julianna, Nagy János—Csikos Eszter, Csige Mihály—Fogarassi Sára, Csontos Mihály—Sas Sára, Kerkes Ferenc—Szilágyi Eszter, Kupfer József—Glück Záli, Oláh István—Bíró Julia, Bakos Kálmán—Katona Julianna, Koppányi Gyula—Tóth Mária, Mara Lajos—Volford Julianna, Gál József—Borsi Julianna, Kis Sándor—Székely Zsófia, Kiss Sándor—Kádár Erzsébet, Vona József—Czinege Julianna, Bányai János—Kanál Julianna, Sipos Mihály—Szonda Erzsébet, Kanál Lajos—Dede Julianna, Schimkovits Mózes—Léninger Róza, Klein Ferenc—Liszauer Erzsébet, Pányu János—Ralk Ágnes, Pinczés János—Fábián Julianna, Grosz Emil—Ehrenreich Lina, Lakatos Mihály—Nagy Julianna, Labancz István—Csonka Ida, Lakatos Mihály—Nagy Julianna.

— **A siketnémák karácsonyfájára** az alábbi szíves adományokat vettem és érettük a Gyámoltó Egyesület nevében őszinte köszönetet mond a pénztáros. Csáthy Ferenc 38 drb. képeskönyv és ifjusági irat, Szőke János 2 K., özv. Szőke Jánosné 1 K., Gaál András 4 K., Aczél Géza 2 K., dr. Engel Ignác 2 K., Lőkovic Arthur 20 K., Ranunkel H. és Fia 4 K., özv. Bodó Sámuelné 4 K., Balász Odön 2 K., Oláh Imre 1 K., Weszprémy Zoltánné urnő 4 K. Az intézet igazgatósága közli, hogy a siketnémák karácsonyfa-ünnepélye f. hó 23-án délután 4 órakor az intézetnek Csapó-utca 35. sz. alatt tartatik meg, melyen minden érdeklődő emberbarátot szívesen lát.

— **Az ujévi ajándékok** megváltására egyesült fűszerkereskedők által jótékony célokra szánt összeghez ujabban a következők járultak hozzá: Klein Ignác 50 kor., Térey József utóda 50 kor., Rankay György 30 kor., Harsányi Lajos 20 kor., Horváth Ignác 10 kor., Grósz Mór 20 kor., Kertész Miklós 10 kor., Neumann Nándor 5 kor.,

összesen 185 korona s ezzel a múlt számban közölt 1980 korona 2165 korona összegre emelkedett.

— **A Debreceni Munkás Dalegylet** folyó 1904. évi dec. hó 26-án, karácsonyi második napján az Arany Bika szálloda dísztermében Husz Lajos egyleti karnagy vezetése mellett Kiss Gyula zenekarának közreműködésével könyvtárának gyarapítása végett, tréfás tombola-játékkal zártkörű dalestélyt rendez. Kezdeté este 8 és fél órakor. Belépti-jegy személyenként 1 kor 40 fill. Előre váltott jegy 1 korona 20 fillér. — Tombola-jegy darabonként 10 fillér.

— **A Kossuth Dalkör** 1905. évi december hó 31-én Kőkert Gusztáv karnagy vezetése és Kiss Béla zenekarának közreműködése mellett a Bika szálloda dísztermében tartandó tombolával egybekötött Silvester-esti zártkörű dalestély rendez. Belépti-díj személyenként 2 K. Családjegy 3 személyre 4 K. Egy tombolajegy 50 fill. kezdeté este 8 és fél órakor.

x **Erő és egészség** a gyermek kineve, mert így lesz ellentálló a fertőző betegségek csirái ellen. Hogy pedig erős és egészséges legyen, igyék a hidegebb évszakban Zoltán-féle csukamájolajat, melyet szívesen vesz be, mert ize szaga nincsen. Uvegje 2 k. a helybeli gyógyszerárakban.

— **Kivándorlás.** A főszolgabírói hivatal tegnap 15 hajdu-dorogi lakos részére állított ki utlevelet. Evvel együtt az utóbbi négy hónap alatt 109 utlevél adatott ki dorogi lakosnak.

— **Talált pénztárca.** Tegnap délután valamelyik urinő a képtárlatban feledte ridiküljét, melyben több kules és nagyobb összeg pénz is volt. Tulajdonosa átveheti a városházán a hajduör mesternél.

— **Népesedés.** E héten Debrecenben született 24 leány, 24 fiu, összesen 48. Az alatt 43 haláleset fordult elő. Az e heti természetes uton való szaporulat öt.

— **Házasságkötések.** Debrecenben e héten a következők kötöttek az állami anyakönyvi hivatalnál házasságot: Lengyel József—Vásárhelyi Eszter, Antal Sándor—Böszörményi Julianna, Nagy István—Sándor Mária, Kiss Ferenc—Sziygyártó Julianna, Erdei Antal—Szilágyi Julianna, Kiss Ferenc Kovács Eszter, Oláh Izsák—Klein Laura, Hüse Sándor—Kecskés Zsófia, Hermann Vilmos—Dócsek Mária Jozefa, Kovács László—Diószegi Julianna, Koroknai József—Tóth Eszter, Somogyi József—Barabás Julianna, Szentmiklósi Lajos—Bajti Mária, Zöld István—Koroknai Piroška, Csalki József—Matkó Sára, Pap Sándor—Bakó Zsuzsanna, Szigeti Károly—Szerencsi Zsuzsanna, Szabó László—Papp Friedrika, Török János Pálfi Julianna, Szabó András—Horváth Eszter, Rekita—Radeckzy Emma, összesen 21 pár.

x **Jó tanács.** Egy szorgalmas ujságolvasó megfigyelte, hogy az ország meteorologiai intézetnek és a Meteor időjósáslái többnyire ellenkezők. Így a folyó hétre is az egyik esőt, a másik hideg jelez. Bármelyik következék is be: meghülésnek vagyunk kitéve s ilyenkor használjunk Réthy-féle Pemefü-cukorkát, mely csak akkor valódi, ha minden dobozon a készítő: Réthy Béla gyógyszerész neve rajta van.

x **A könyvnyomtatás világraszóló** és korszakalkotó feltalálásakor a könyvkereskedelem csak arra szorított, hogy nyílt piacon, vásárról vásárra menve árulta azt, a mit egyes röpke lapokon vagy esetlen foliásokban termelt az elme.

Ugyan mit érezhetne egy ilyen közepkori könyvárus, ha egy mostani divatos könyvkereskedést látna? Mit érezne, ha

Hegedüs és Sándor cég Kossuth-utcai üzletét látná és végig nézné azt a kényelmet, azt a gazdag változatosságot, azt a fényűzést, a miről nem tudjuk magunk sem eldönteni, hogy a közönség műveltsége, fokozódottabb igénye szülte-e? vagy ő szüli a közönség művelődési vágyát és fokozódottabb igényeit.

x **Kugler cukorkák** eredeti csomagolásban kaphatók Hegedüs és Sándor előbb László Albert és Társa cégnél Debrecen, Kossuth-u. 11.

x **Fogfájást és szájbüzt azonnal megszüntet** a Plombus amerikai önplombázó szer. Bővebbet a lapunk mai számában közzétett hirdetésben.

x **Karácsonyi ajándékoknak** legalmasabb csinos kivitelű családi dobozos levélbapírok asztali-író-készletek, bőrírójazatok, olaj és vízfestészeti dobozok, diszlámpaerényök, fatörzsre festett falidiszek, Angol és Sollingeni zsebkécek egyedüli dús választékban olcsó árakban Pongrácz Géza papíráruraktárában Bika szálloda mellett.

x **LETZTER JÓZSEF** fényképészeti-festészeti és fényképnagyítási műterme Fiac-utca 44. dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképkiállítás a műterem kapubejáratánál levő kiakasztásban.

Az Arany Bika kávéházban minden este cigányzene

SZÍNHÁZ.

MŰSOR.

Vasárnap délután Falurossza. Népszínmű.

Este először Emigráns. Színmű.

Hétfőn, A görög rabszolga. Operett.

Kedden, Kisalamuzsi. Operett.

Szerdán, Az emigráns. Korrajz.

Csütörtökön, Szókimondó asszony s á g. Színmű.

Pénteken, Hajduk hadnagya. Operett.

Szombaton, Szünet.

Vasárnap, d. u. Boccaccio. Operett.

Este, Heidelbergi diákélet. Színmű.

Hétfőn, d. u. Lőcset fehér asszony. Énekes történeti színmű.

Este, Tékózló. Látványos színmű.

* **Színházi hírek.** Vasárnap két előadás lesz, délután színre kerül Tóth Ede 3 felvonásos népszínműve a „Falurossza”. A népszínmű főbb szerepeit Krémerné Lili, P. Menszáros Margit, Szabó Irma, Havasy Szidi, Csiky László, Csontos Gyula, Mezei Andor, Krémer Jenő és Szilágyi Aladár játsszák. Este lesz a bemutatója Kemechey Jenő 3 felvonásos korrajzának „az Emigráns”-nak. A korrajz főbb szerepei a következőképp vannak kiosztva: Eduárd Brovon — Sebestyén Géza, Ráskyné — Jeszenszky Margit — P. Menszáros, Pista — Iványi Antal, Főrest — Csiky László, Helene — Szabó Irma, Vrabcz — Krémer Jenő, Linenthal — Palágyi Lajos, Bolyi Farkas — Csontos Gyula, Böresök — Faragó.

Hétfőn Sidney Janos 3 felvonásos operettje a „Görög rabszolga” kerül színre.

A karácsonyi ünnepekre hol lehet kevés pénzen nagy bevásárlást tenni? Tegyen egy legkisebb próba bevásárlást

LEBOVITS ZSIGMOND

előnyösen ismert saját aészitményű női-és férfi cipő áruházakbn Kossuth utca 6-sz. Boros Testvérek mellett. hol méret utáni rendelések is jó anyagból készítettnek.

TAVIRATOK.

A japán-orosz háború.

Dakar, dec. 17. A Terek nevű orosz cirkáló ideérkezett.

Csifu, dec. 17. Port-Arturból érkezett oroszok megerősítik az orosz hadihajók elszüvésztésének hírére és kijelentik, hogy ezt a japánok már két hónap előtt megtehették volna, de nyilván helyesebbnek tartották előbb erősségeket ostromolni. Az oroszok azt hiszik, hogy a japánok azért pusztították el a hajókat, mert feladták az erősség bevételének reményét. Az utolsó harminc napon belül a japánok három torpedónaszádót vesztettek. A harmadik a folyó hó 4-iki éjjeli támadáskor súlyodt el. A magas dombon a japánok 12,000 embert vesztettek. Ezt a dombot csak figyelőpontnak használhatják: A főerőségek közül egy sem esett el. Az elmúlt 14 napon három gőzös érkezett Port-Arturba lövő- és élelmiszerekkel. Remélhető, hogy az erősség még több hónapig tarthatja magát. A bárka nagy hóvihar közepette érkezett. Az oroszok Csifuba érkeztekor majdnem megvoltak fagyva. Számos táviratot hoztak.

London, dec. 17. A Daily Telegraph jelenti Csifuból 14-iki kelettel: Stössel tábornokot, a kinek a fejsebe már gyógyulós van, ma a balvállán golyó érte. Sebe nem veszedelmes. A város bombázásában a japán hajók résztvettek. Egy orosz hajó átjutott a port-arturiblokádon s ezer tonna lisztet szállított az ostromolt városba.

Finnországból.

Helsingfors, dec. 17. A városi hatóság a kormányzó ama felszólítása dacára, hogy közgyűlést hívjon egybe a kerületi sorozóbizottságok tagjai megválasztására, ezt meg nem tette és határozatát azzal indokolta, hogy a kérdést még nem döntötték el. A kormányzó helyettese erre kijelentette, hogy a hatóságnak a véderőre vonatkozó törvényt teljesítenie kell a nélkül, hogy azt magyarázat tárgyává tennék és parancsot adott ki, hogy a tanácsgyűlést hívják egybe december 29-ére, mert ellenesetben az elnököt 1000 márkával és a tagokat 500 márkával büntetik meg.

Krüger temetése.

Pretória, dec. 17. Krüger holttestét ma nagy ünnepségek között temették el. A gyászünnepeken mintegy 2000 burgher vett részt. Három hollandus pap mondott gyászbeszédet, amelyekben az elhunyt hazaszeretetét és példás vallásos életét dicsőítették. Bosmann főszónok kifejtette, hogy a burok hívek az új zászlóhoz, a szabadság és egyenlőség jelképehez, de sohasem szabad megfélekedezniük Krüger alapelveiről. Kell, hogy a nép kövesse fejlődésének Krügerrel előírt irányát.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, december 17.

Buzakinálat mérsékelt, vételkedv gyöngye Kedvező irányzat mellett 12,000 métermázsa került forgalomba változatlanul tartott áron. Egyébb gabonaneműek változatlanok. Idő: boros.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Kinevezések. Bernáth Elemér táblai elnök Kókai Lajos hajdunánási lakos végzett joghallgatót díjtalan joggyakornokká

Gyönyörű ujdonságok érkeztek óriási választékban

nevezte ki a debreceni törvényszékhez. — A magy. kir. pénzügyminiszter a predeáli mellékvámhivatalhoz Boár Elemér debreceni vámmellenőrt vámszedővé, a debreceni fővámhivatalhoz Jakó Ferenc debreceni vámszedőtisztet ellenőrré, a debreceni fővámhivatalhoz Schmidt Mátyás debreceni fővámhivatali gyakornokot segédtsízté nevezte ki.

§ Lengyel Zoltán mentelmi ügye és a rendőrség. A budapesti királyi ügyészség beszüntette a nyomozást dr. Lengyel Zoltán országgyűlési képviselő följelentése tárgyában. Lengyel Zoltán tudvalevőleg mentelmi jogának megsértése, személyes szabadság ellen való vétség és hivatalos hatalommal való visszaélés címén tett följelentést Rudnay Béla főkapitány, Schmidt Ede rendőrfelügyelő és ama négy rendőr ellen, akik a vasuti sztrájk emlékezetes vasárnapján a központi Demokrata Körnek Andrásy-uti helyisége előtt összegyűlt sokaság sorából a VI. kerületi kapitányság elé állították. Lengyel Zoltánnak összetűzése volt az egyik rendőrrel, mire a rendőrfelügyelő beleavatkozott a dologba és az éppen arra felé haladó Rudnay Béla főkapitány pedig az incidens láttára Lengyelre mutatva, utasította a rendőröket.

— Állítsák elő ezt az urat!

A királyi ügyészség indokolása így szól: Dr. Lengyel Zoltán haszontalanoknak nevezte Bán Balázs és Tamaskovics János rendőröket, amiért azok Radó Aladár magánhivatalnokot engedetlenség és a személyazonosság megállapítása céljából bekísérték a kapitányságra, Lengyel Zoltán meg is ragadta az egyik rendőr karját és követelte Radó szabadonbocsátását. Ezzel Lengyel Zoltán erőszakkal megakadályozta a hatósági közegeket a hatóság meghagyásának végrehajtásában és hatóság ellen való erőszak büntetését követte el. Minthogy pedig a rendőröket a tömeg erőszakos beavatkozásának a veszedelme is fenyegette és minthogy a veszedelem és a rendőri intézkedés végrehajtását gátló akadály csakis Lengyel Zoltán eltávolításával volt megszüntethető Lengyel Zoltán országgyűlési képviselőnek bekísértetése nemcsak megokolt, de törvényes is volt. Minthogy pedig Lengyel Zoltán a vasuti sztrájk alkalmával a Demokrata Kör előtt nem képviselői hivatását gyakorolta, országgyűlési tagok ellen való büntettről sem lehet szó.

§ Jövőheti bűnügyi főtárgyalások. 1904. évi december hó 19-én hétfőn. Vádtanácsi ügyek. Felelbiteli ügyek nyilvános tárgyalásai vétségek és kihágási ügyekbe ugyanaznap ítélethirdetések is. II. December hó 20-án kedden főtárgyalások. Girasek Ede ellen, gondatlanságból okozott testisértés büntette, Makora Lajos ellen, lopás büntette. Pivornyik Andrásné és társai ellen, lopás büntette. Borsos Gábor ellen, gondatlanságból okozott testisértés. I. December hó 21-én szerdán főtárgyalások. Seres Sándor ellen, — súlyos testisértés vétsége Juhász Lajosné ellen, lopás büntette. Varga János s társa ellen, házjog megsértés vétsége. Végh Károly ellen, — lopás büntette s más. II. December hó 22-én Csütörtökön főtárgyalások. Gáti Sándor ellen, súlyos testi sértés büntette. Sillai László ellen, közokirat hamisítás büntette. Weisz Lipót ellen, magánokirat hamisításért. Oláh Imre ellen, rágalmaszás vétségéért. Lovas

Imre ellen, hivatali sikkasztás büntette. II. December hó 23-án pénteken főtárgyalások. F. Kiss Lajos ellen, súlyos testisértés büntette. Szabó Ferenc ellen, felmenő ágbeli rokonon elkövetett könnyű testi sértés vétsége. Török Gábor ellen, — zsarolás büntette, Poór Gábor ellen, súlyos testi sértés büntette. I. Ugyanaz nap az I.-ső Tanács előtt is. Török Imre s társa ellen, lopás büntette. Kiss István ellen, zsarolás vétsége. Szabó Lászlóné ellen, emberölés vétsége. Ifj. Vales János ellen, súlyos testi sértésért. Pataki Imre ellen, lopás büntette.

§ Esküdtzéki tárgyalás. A nép egyszerű fia állottak ma a törvény előtt és keresetlen, egyszerű beszédmodorokkal, civilizálatlan, de tőzsgyökeres magyar jellemökkel érdeklődést keltettek nemcsak a hallgatóságban, hanem a bírákban is.

Vádlott Szemán István, első béres a t. csegei határban fekvő Stark Izidor-féle birtokon a vádirat szerint 1904. október 3-án délben testvéröccsét Szemán Sándort szándékosan, de nem ölési száduddal gyötörte fejbe vasvillájával, hogy az menten összeesett és estére meg is halt.

Az esküdtzék megalakulása után vádlott az elnök kérdéseire előadja, hogy a kérdéses napon neki valami szóváltásból eredőleg, Juhász Ignác béreessel akadt ügye, aki villával támadt rá s akit ő pofonvágot. Öcsese, ki különben is izgága természetű ember volt, s akivel Husvét óta haragban állott, hangos szóval biztatta Juhászt:

— Meg ne ijedjék kend, üsse agyon! A dulakodókat széjjel választották, de csakhamar megszólalt Sándor, villáját kezében tartva:

— Ha nem kéne érted 2 évet raboskodni, majd megmutatnám én! — Nem félek én attól ecsem! — Megmutassam! — No gyere hát, mutasd meg! Sándor neki rohant, ő is lépett vagy kettőt előre, össze csaptak kegyetlen erővel, a támadó szó nélkül összeesett, estére halott volt. Ha tudtam volna, hogy ez lesz a vége, de hogy is tettem volna ilyet! tört ki végezetül a keserűség hangján a megbánás vádlottból.

Azután a megholt feleségét Halueska Juliánát hallgatták ki, aki mindössze annyit tud, hogy a haragra okot nem az ura, hanem István második feleségének a kis árva irányábani gonosz magaviselete szolgáltatott. István bátyjára azért nem haragszik és árván maradt gyermekei számára sirva kér valami segítséget, melyet 130 K., meg is állapít.

A tanuvallomásokra kerülvén a sor, egyenként előállanak Szabó Mihály a béresgazda, Csordás József, Ónodi Imre, Juhász Ignác, Juhász Mihály, Kis Péter és Kis János béresek, akik a szerencsétlenségnek tanúi voltak. Az egyszerű emberek részletezésével adják elő az esetet, némi kis eltérésekkel, de majdnem mindannyian erősítik azt, hogy a két testvér egyforma bátran ment egymásnak, a köztük levő tér közepén csaptak össze.

Vádlottnak azon mentségét, miszerint ő csak önvédelemből fogott villát, a tanuvallomása tehát egészen más színben tüntette fel. A bizonyító eljárás befejezéséig

órás és ékszerész üzletében

hol azok a legolcsóbban

Lőfkovits Árpád

árusítatnak.

a két orvosszakértőt hallgatták ki, akik egyhangulag azon a véleményen voltak, hogy a Szemán István ütese feltétlen halálos volt, mert az koponyarepedést és agyrázkódást idézett elő, a Sándor ütésének erejét pedig az István vastag báránnyal sapkája felfogván, az csak könnyebben gyógyuló bőrrepedést okozott. Az esküdtekhez intézendő kérdések megállapítása után a kir. ügyész halált okozó súlyos testisértés büntetésében kérte a bűnösség megállapítását. A védelem előterjesztője dr. Kiss Gyula pedig azt igyekezett bebizonyítani, hogy vádlott erős felindulásában és önvédelemből követte el tettet.

A tárgyalást ma folytatja a bíróság, amikor is ítélethozatalra kerül a sor.

Védjegy: „Horgony“.

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

ez a név

egy régióknak bizonyult házisszer, mely már több mint 35 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult közvényesét, csúszási és meghűlésekkel bedorzosóképpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, a mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és ügyesólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Vörök löszef gyógyszerésznél, Budapesten.

Richter gyógyszerárak
az „Arany orosiámbor“, Prágában,
Elisabethstrasse 5 neu.

Dávidházy Kálmán

Debrecen.

Füvészkert-utca 9. szám
Könyvkötések, Táncrendek,
Bőr- és Plüsché díszmüvek és képkeretekben
a legszebb és legjutányosabb munkákat művészi
kivitelben készít.

Öhögés, rekedtség és hurut ellen nincs legjobb
RETHY-féle

pemetefü czukorkájánál!

Vásárlásnál azonban vigyázzunk
és határozottan **RETHY-felét** kérjünk, mivel
sok haszontalan utánzata van
1 doboz 60 fillér.
Csak **RETHY** felet fogadjunk el!

A fáradságot senki ne sajnálja.

NÁNÁSSY LAJOS

1882-ik év óta fennálló

vasüzletét

felkeresni (Kereskedelmi és Iparkamara épület 69 sz. a megyeházzal szemben)
**a hol minden vasárucikk, elős-
mert legjobb minőségben s legju-
tányosabb árban kaphatók.**

Teljes konyha felszerelések, kiváló minőségű
tűzhelyek (sparherd) vaskályhák rudvasak, va sleme-
zek, vastengelyek legolesőbb beszerzési for-
rása.

A takarékos tűzhelyeket (sparherd)
Budapestről jött lakatosokkal itt még nem lá-
tott szép s jó kivitelben, rajz után is
csináltatnak. Sollingeni zsebkések kony-
hakések, asztali kések, ollók, beretvák
főraktára.

Egy darab gáz izzóttest (harisnya)
60 fill. Egy drb. üveg henger 20 fill.

Főző edények magyar gyártmány
egész finom Brünni és Pilseni gyárt-
mány nálam kaphatók.

Kiváló tisztelettel

Nánássy Lajos.

Legnagyobb, legválogatottabb áruraktár.

Karácsonyi és újévi ajándékai

alkalmas szebbnél szebb ajándék tárgyak,

arany-, ezüst ékszerek és a legjobb zseborák
gyártmányu

feltűnő olcsó árban, csak is a

Blau Lipót és Fia utóda

Debrecen, Piac-utca 41 szám alatti

elsőrendű ékszer kereskedésében **kaphatók.**

Elismert előzékeny kiszolgálás.

Szolid elvek, tulfizetés kizárva.

Szolid elvek, tulfizetés kizárva.

Fennáll 22 éve

Legmagasabb helyről
kitüntetve 1890 ben.

Legnagyobb Legrégibb és Legszolidabb
órás ékszerész üzlet Debrecenben

a Löfkovits Arthur

Főpiac a posta mellett

MENYASSZONYI ÉKSZEREK ÉS KELENGYÉK

Legolesőbban legizlésteljesebben szállítanak. Megnagyobbított aranyműves és vésnöki műhelyeimbe minden javítás-
átalakítás és új minta legmegbízhatóbban és legolesőbban vitetik ki.

Allami ezüst érem.

II. Vilmos német csá-
szár által kitüntetve
1901. ben.

DONOGÁN és SOMOSSYKunz József és Tsa utóda cégnél
Debrecen, Kistemplombazár

megkezdődött a

Karácsonyi Vásár

Minőségben kifogástalan jó áruk kerülnek eladásra leszállított áruk mellett.

Melviz

A nő legnagyobb ékesége a szép mell. Törvényesen védve van —

a **Käthe** — féle **mellviz**, teljesen ártatlan szer. Ára üvegenként 4 frt. használati utasítással.Mdm. **Käthe Menzel**,
Wien, **XVIII.** Schulgasse**Légszesz-égőtény.**Acetylen—égő fény.
Gasolin—égő fény.
Petroleum—égő fény.
Spiritus—égő fény.Mindenféle égők.
mindenféle világítetek
mindenféle légszeszek,
mindenféle felvilágosítás
égőszerkekről**Wagner Viktor.**

Glühstrumpf fabrik.

Wien IV. Favoriten strasse. 33—28

Mittelbach-féle**Likőr-kompozíció**

finom likörök házilagi készítéséhez Altwater Anisette, Benediktiner, Cacao Chartreuse, Curacao, Kömény, Császárkörte, Marasquin Rittmeister, Vanília, Allach, Rostopsin ugyanint rum, cognac szilvrium — minden üveghez egy pontos recept van. Egy kompozíció 1 liter elkészítéséhez 80 fillérbe kerül, a szétküldés 90 fillér beküldése után bérmentve történik. Egyedül beszerzési forrása a valódi kompozícióknak.

Melittach S. gyógyszerész, Zágráb 9.

Van szerencsém a nagyérdeműközönséggel tudani, hogy 20 év óta a debreceni piacon fennálló

butor-üzletemet

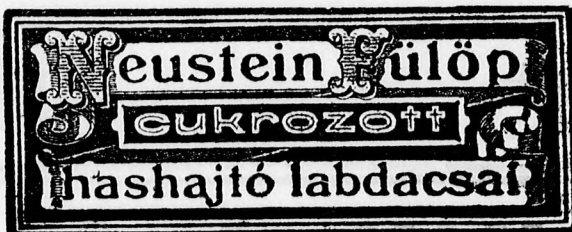
a mai kor igényeinek megfelelően magna gyobbitottam, valamint egész modern gőzerőre berendezett

butor-gyárat

létesítettem és ezáltal abban a kellemes helyzetbe jutottam, hogy igen tisztelt vevőimet minőség, izlés és ár tekintetében, előnyösebben mint bárhol, kiszolgálhatom és a versenyt bárkivel könnyen felvetem.

Egyszersmind felhívom a n. é. közönséget saját érdekében kitűnő gyártmányu butoraim megtekintésére, valamint szabadalmazott ebédülő és más asztalaimra, melynek minden lapja egészen kemény tömör fából, 244 darabból van összeállítva és ezáltal minden vetemedés hasadás vagy furnir-lepattogzás teljesen ki van zárva.

Tisztelettel

KILLER EDEbutorgyáros, csász. és kir. udvari szállító
Debrecen.
Asztalos segédek kerestetnek.

(Neustein-féle ERZSÉBET labdacso)

E pilulák hasonló készítményeknél minden tekintetben feljebb becsülendők: mentek minden ártalmas anyagoktól, az altesti szervek bajainál legjobb eredménnyel használtatván, gyöngéden hashajtók, vértisztítók; egy gyógyszer sem jobb s mellette oly ártalmatlan, mint e pilulák a

székszorulás

legtöbb betegségek forrása ellen. Cukrozott külsejük végett még gyermekek is szívesen veszik.

Egy 15 pilulát tartalmazó doboz 30 fill., egy tekercs mely 8 dobozt tehát 120 pilulát tartalmaz, csak 2 kor

2-45 kor, előleges beküldése mellett egy tekercs bérmentve küldetik.

Utánzásoktól különösen óvakodjunk. Kérjük határozottan

Neustein Fülöp hashajtó labdacso. Valódi csak, ha minden doboz törvényileg bejegyzett védjegyünkkel piros fekete nyomtatásban „Szent Lipót” és Neustein Fülöp gyógyszerész” aláírással van ellátva

A kereskedelmi törvényszékileg védett csomagjaink aláírásunkkal vannak ellátva.

NEUSTEIN FÜLÖPSzent Lipóthoz” címzett gyógyszerész, Bécs, Plankeng. 6. **Kapható:** Debrecen: Balázs Ó. Füleki P. Mihalovics J., Muraközy L., Dr. Rothschnek, Tót B. gyógyszerész uraknál.**LELTÁROZÁS MIATT**raktárról kiválogatott de kifogástalan áruk mélyen leszállított áron (nagy részük **féláron**) adatnak el és pedig,

Szőnyeg maradékok, egyes függönyök és asztal terítők flanel és selyem hulladék takarók selyem paplanok.

Kávés abroszok és terítékek, női ingek női háló ingek fésülködők és háló kötösök, ágyneműk, színes alsó szoknyák, diván párnák.

Zefir, karton, és barchet maradék és más hasznos cikkek.

A fent említett kiárusítási cikkek kivül pedig nagy választékban vannak raktáron ugy használati mint **karácsonyi ajándék** tárgyak.**KARDOS LÁSZLÓ**

Debrecen Kossuth-u. 9.

Karácsonyi és Ujévi Ajándékok

legnagyobb választékban kaphatók.

HEGEDÜS és SÁNDORelőbb **László Albert és Társa könyv és papirkereskedésében.****Kossuth-u. 11. sz.**

Régi piac utcai helyiségünkben feltűnő olcsó árban árusítunk el felmaradt könyveket képeket és zeneműveket

Zádor Lajos

divattermében december 31-ig ritka alkalmi bevásárlás női divatcikkekben.

finom gyapju szövetek, selymek diszek, **női felöltők**, blousok, szörme boák és karmantyuk rendkívüli leszállított árakban, mult évi cikkek minden árban kiárusítatnak.**Karácsonyi és ujévi ajándékok**

Telefon 296

bevásárlására ajánlja

Telefon 296.

CSÁTHY FERENC

könyv-, zenemű- és papirkereskedés

Debrecen, Egyháztér 2., a nagytemplomnál.

Dusan berendezett raktárát, ifjúsági iratok, képes könyvek és diszművek, imakönyvek **Naptárak** idegen nyelvben is újabb és legkedveltebb zeneművek különféle disz levélpapírok dobozokban, **képes levelezőlapok és albumok**, ugyszintén lombfűrészeti mintákat is a legnagyobb választékban **Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan elintéztetnek.**
10.000 kötetből álló magyar és német kölcsönkönyvtár.

Karácsonyi és ujévi
ajándékok
a legszebb

arany- ezüst ékszerek és
alegjobb gyártmányu zseb-
órák

meglepő olcsó árban

Pintér Gusztáv

óra és ékszer üzletében Debrecen.
Piac-utca 26. a (A főtözsde mellett.)

Ugyanott elvállaltaknak mindennemű ék-
szerek javítása és tisztítása, monogram-
készítés, vésnői munkák stb.— Megrende-
lések és vidéki megbízások gyorsan és
pontosan eszközöltnék.

Legalkalmasabb
karácsonyi
ajándékok
BORSOS KATA

müpar-áru üzletében

DEBRECEN, városháza.

Ékszer különlegességek

KIZÁRÓLAG

HALÁSZ NANNOR ékszerésznél kaphatók,
DEBRECEN Piac-utca 24 szám.

NEUMANN M.

csász. kir. udvari szállító.

Magyarország legnagyobb

 és legrégibb

férfi-, fiu- és gyermekruha raktára.

DEBRECEN, Piac-utca 49.